

Manifest voor een Groen Gelderland

De verkiezingen voor Provinciale Staten zijn in aantocht. Een goed moment om de balans op te maken. Gelderland is een groene provincie. Dat groen dient vele functies: natuur, landschap, welzijn van de inwoners, frisse lucht, schoon water, energie, klimaatadaptatie en een goed vestigingsklimaat. Dit groen staat permanent onder druk en dus ook alle functies die daarmee samenhangen. Met onze partners doen wij daarom een dringend beroep op de provinciale partijen om goed voor ons groen te zorgen!

In het Manifest voor een Groen Gelderland signaleren we wat goed gaat, wat er nodig is en welk beleid de provincie daarvoor zou moeten maken. Actueel is natuurlijk klimaatadaptatie en waterbeheer. We hebben niet alleen de warmte van deze zomer aan den lijve ondervonden, ook droogte was een zichtbaar probleem. Het klimaat verandert en we moeten ons daarop voorbereiden. Natuurlijke klimaatbuffers, groene steden, zuinig zijn met grondwater en herstel van natte natuur zijn maatregelen die nodig zijn. Lees verder in ons [manifest](#).

Regionale Energie Strategie

De Tussenstand van het Klimaatakkoord is in juli gepubliceerd. Een prioritair thema is het opstellen van Regionale Energiestrategieën (RES). Provincie Gelderland telt zes van de dertig regio's in Nederland waar een RES moet worden opgesteld. Een belangrijke focus in de RES is de ruimtelijke inpassing van duurzame energie. Uit ervaring van het Gelders Energieakkoord blijkt dat een (boven-)regionale aanpak voor de ruimtelijke

inpassing van zon en wind van belang is omdat de ruimtelijke impact van de opgave groot is. De grootste kans voor het realiseren van duurzame energie ligt in een geclusterde en grootschalige aanpak op daarvoor geschikte locaties. Die zijn niet in gelijke mate binnen elke gemeente voorhanden. Commitment van gemeenten en samenwerking met bedrijven en maatschappelijke organisaties in deze aanpak is essentieel voor het slagen van het proces.

De regio's hebben een duidelijke taakstelling nodig. Daar ligt een rol voor de provincie. De opgave en urgentie zijn dermate groot, dat we geen tijd mogen verliezen met de vraag wie wat moet doen. De regio-partijen zijn juist wel hard nodig om met elkaar de route uit te stippelen om deze opgave te realiseren. Daarin hebben bedrijven en maatschappelijke organisaties, naast overheden, een belangrijke rol. De Gelderse Natuur en Milieufederatie voelt zich mede-verantwoordelijk om deze opgave te realiseren en in het bijzonder bij te dragen aan een goede afweging tussen het opwekken van meer duurzame energie en de kwaliteit van het landschap. Onze ervaring met participatieprocessen voor duurzame energieopwekking zetten we graag in.

Faunabeleid en het belang van kennis en voorlichting

Meerdere diersoorten staan aan de poort van Gelderland te trappelen om zich hier te komen vestigen. Met een weloverwogen beheer en met verder herstel en ontwikkeling van natuurgebieden is er daarvoor de ruimte. Dat is zeer gewenst voor de biodiversiteit, voor het landschap en natuurlijk

ook voor recreatie en de beleving van de natuur.

De komst van roofdieren of het beheer van herten staan garant voor maatschappelijke discussie en voor de nodige emoties daarin. Wij hebben de plicht om voor beschermde diersoorten te zorgen. Binnen dat gegeven pleiten wij ervoor om het debat over wild en roofdieren te voeren op basis van gedegen en gedeelde kennis. Informatie die strekt van ecologie tot en met maatregelen voor het voorkomen van schade. En kennis waarom soms het reguleren van een populatie wel nodig is, en over de wijze waarop dat dan kan gebeuren. Maatwerk is nodig per gebied en per diersoort.

In de kadernota Faunabeleid zijn diverse thema's opgenomen. We stellen voor om voorlichting en educatie daaraan toe te voegen als (nog uit te werken) thema. En wij vragen om maatwerk.

Strategische grondwatervoorraad

De langdurige droogte van deze zomer heeft geleid tot schade in landbouw- en natuurgebieden. Bovendien is de grondwatervoorraad extra gebruikt, hetgeen de droogteproblematiek verergert. Ook het proces van verzuring in de zandgronden wordt door de verdroging versterkt.

Veranderingen in klimaat en neerslag vragen om herijking van het waterbeheer. Zowel wat betreft het grondwater als het oppervlaktewater. Onttrekking van grondwater zou moeten worden beperkt. In perioden van wateroverschot is opvang van water in spaarbekkens voor drogere tijden van belang. Door verstening te beperken en bij voorkeur terug te dringen kan regenwater weer ongestoord intrekken in de bodem zonder direct via het riool te worden afgevoerd.

Ook de groeiende vraag naar drinkwater leidt tot zorgen, omdat dit een grote aanspraak doet op het grondwater.

Daarom vragen wij de provincie om in het traject ASV drinkwater toekomstbestendig in te zetten op:

- Vergaande verlaging van het drinkwaterverbruik per inwoner en effectieve campagnes daartoe;
- Substantiële besparing op het gebruik van schoon grondwater in de industrie, en bevorderen van gebruik van oppervlaktewater en water uit opvang;
- Minder gebruik van grondwater in de land- en tuinbouw, onder andere door het stimuleren van aangepaste teelten/-rassen en natuurinclusieve landbouw;
- Beperken van de hoeveelheid kleine winningen;
- Bevorderen van de natuurlijke inzijging en percolatie van regenwater in de bodem, onder andere door afname van het verharde oppervlak en verhoging van voorjaarsgrondwaterstanden.